

Pasientinformasjon

Hva er allergen immunterapi (AIT)?

Allergen immunterapi (AIT) kalles også allergivaksinasjon eller hyposensibilisering.

Det vi er allergisk for kalles allergen. Ved AIT gis allergenet over tid for å øke kroppens toleranse for allergenet slik at symptomene reduseres.

Hvem kan få behandling

AIT er best egnet for de som har trepollenallergi (bjørk, or, hassel), gresspollenallergi eller husstøvmiddallergi når allergien ikke er under kontroll til tross for optimal behandling med antihistaminer, kortison nesenspray og øyedråper.

AIT er også tilgjengelig ved alvorlig allergi mot veps og bie.

AIT for katt og hund er forbeholdt de som ikke kan unngå eksponering, for eksempel i sitt yrke. Behandlingen gir ikke tilstrekkelig beskyttelse til at man selv kan ha dyr, og dokumentasjon på effekt er dårligere enn for andre allergier.

AIT er en langvarig og tidkrevende behandling der sikkerhet og effekt er avhengig av at du kan gjennomføre behandlingsopplegget.

Legen vil basert på din helsetilstand vurdere om du er egnet for AIT.

Når kan behandlingen starte?

Behandling mot pollenallergien startes fortrinnsvis utenfor pollensesong. For andre allergier kan behandlingen starte når som helst.

Hvordan foregår behandlingen?

AIT kan gis som tablett, dråper/spray eller i sprøyter. AIT som gis som dråper eller tablett heter sublingual immunterapi (SLIT). AIT som gis med sprøyter heter subkutan immunterapi (SCIT).

Hvordan gjennomføres behandlingen med sprøyter?

Behandlingen består av en oppdoseringsfase og en vedlikeholdsfasen.

Oppdoseringsfasen tar fra 7 til 15 uker med injeksjoner en dag i uken med økende allergendose.

Ved overgang til vedlikeholdsfasen får du injeksjon etter 2 uker, 4 uker og 6-8 uker. Du er da i gang med vedlikeholdsfasen og vil få injeksjon hver 6. – 10. uke, avhengig av lokale reaksjoner eller midlertidig sykdom. Total behandlingstid er 3-5 år.

Praktisk gjennomføring med sprøyter

Injeksjonsbehandling gjennomføres hos lege eller poliklinikk på sykehus.

Ukentlig behandling med sprøyter:

Før oppmøte

- Du må være frisk når du kommer til behandlingen – dvs. ikke ha feber eller andre infeksjonstegn.
- I oppstartsfasen er det en fordel at du tar en allergitablett før du skal få injeksjon for å dempe kløe og ubehag.
- Astmamedisiner må brukes som vanlig.

Ved behandling

- Oppgi om du har hatt allergiske reaksjoner de siste dager inkl. atopisk eksem og om du fikk en reaksjon (hevelse og rødhet, evt. smerter) omkring stikkstedet 1-2 døgn etter forrige injeksjon – eller reaksjoner som elveblest, tett og rennende nese, hoste eller pustebesvær.
- Du må blåse en enkel lungefunksjonstest før sprøyten settes.
- Etter injeksjon må du vente i 30 min., og så ta en ny lungefunksjonstest. Er du da i god form kan du reise hjem.

30 minutters observasjonstid:

- Du må gi beskjed raskt dersom du merker kløe, kremting, rødme i huden, uvelfølelse eller astmasymptomer.

Etter injeksjonen skal du ta det med ro resten av dagen. Du skal ikke anstrenge deg fysisk, nyte alkohol eller ta badstue.

Forventet effekt?

De fleste vil merke betydelig reduksjon av symptomer og medikamentbehov allerede første året. I pollensesongen vil de fleste ha behov for allergimedisiner for å oppnå tilfredsstillende symptomlindring av allergiplagene. Enkelte blir symptomfrie og kryssallergier kan enkelte ganger bli redusert.

Noen få vil ikke ha effekt av AIT, og da vil man vurdere å avslutte behandlingen tidligere.

Bivirkninger injeksjoner

Rødhet, hevelse og kløe rundt stikkstedet kan forekomme noen timer etter at injeksjonen er satt.

I tillegg til lokale reaksjoner kan det oppstå kløe i øyne, nese, astmaforverrelse, elveblest og generell uvelhet. Dette forekommer sjelden.

Du kan få små knuter i underhuden der injeksjonene er satt. Disse forsvinner oftest etter 3 – 4 måneder. I mellomtiden kan de gi ubehag i form av kløe, hevelse og irritasjon.

De aller fleste komplikasjoner kan behandles enkelt, og alvorlige allergiske reaksjoner oppstår sjeldent.

Tiltak for å redusere bivirkninger

Antihistamin kan lindre kløe og hevelse i oppstartsfasen, det vil ikke påvirke effekten av behandlingen.

Det kan være behov for å justere astmamedisin. Det gjøres i samråd med din lege.

Vaksiner (for eksempel influensa)

Det skal gå minst 1 uke fra du har fått en dose allergenekstrakt til du tar en vaksine. Fra en vaksine er gitt, skal det gå 1 uke før du får en ny dose allergenekstrakt.

Hvem er dette ikke egnet for?

- Personer med dårlig kontrollert astma
- Personer med alvorlig hjerte- og karsykdom
- Personer med aktive immunologiske sykdommer må vurderes særskilt
- Personer med aktiv kreftsykdom
- Behandling startes ikke opp ved graviditet, men påbegynt behandling kan fortsettes
- Manglende motivasjon eller mulighet til å gjennomføre behandlingen i 3-5 år